

bruget, eller hvad det nu hedder i øjeblikket, naturligvis står helt for den pågældende organisations egen regning. Det Radikale Venstre er et uafhængigt parti. Vi bliver ikke styret af organisationerne fra bagsædet, som visse andre partier måske gør. Vi har vores egen politik, og husmandsbevægelsen har naturligvis lov til at mene, hvad de vil. Så er det forhåbentlig sat på plads.

Men der er da adskillige husmænd, som er Radikale, og der er også adskillige økologiske husmænd, som er Radikale, og det er vi da glade for. Vi har nogle udmærkede samarbejdspartnere og samtalepartnere på det område, og det er vi godt tilfredse med.

Det forslag, der ligger her, støtter Det Radikale Venstre. Vi støtter både afgiftsdelen af det, og vi støtter også den del af det, som har at gøre med nedsættelsen af jordskatterne.

Det er godt nok med lidt bekymring eller med lidt ærgrelse, vi gør det, for vi har jo i Det Radikale Venstre tradition for at være store tilhængere af jordskatter; men da vi godt er klar over, at landbruget har problemer i disse år på grund af GATT-aftalerne og på grund af de ændringer, landbruget står over for, ved vi godt, at vi ikke kan pålægge landbruget store afgiftsbyrder, uden at vi giver det en form for kompensation. Og det mener vi er skabt her ved den samtidige nedsættelse af jordskatterne.

Vi mener, at forslaget, som det er i sammenhæng med de to næste forslag, der skal behandles, er skruet ganske godt sammen. Som hr. Jes Lunde sagde det før: Vinderne bliver de landmænd, der sprøjter mindre end gennemsnittet, taberne bliver de landmænd, der sprøjter mere end gennemsnittet. Det incitament tror vi ganske meget på.

For os er det et spørgsmål om rent vand og et spørgsmål om at skåne den natur, som også landmændene siger de er så glade for. Det kan ikke nytte noget her at vente 10 år eller 20 år og se på resultaterne af den plan, der er sat i gang. Vi har allerede fået alarmerende resultater af målinger på masser af grundvandsboringer. Hr. Martin Glerup nævnte, at der i 14 pct. af vandboringerne var fundet adskillige giftstoffer.

Der var også et spørgsmål om, hvad det ville koste at rense. Jamen, jeg tror da, jeg rolig kan sige for manges vedkommende, at det slet ikke kan lade sig gøre at rense det op. Det vand, der er ødelagt, er ødelagt, og det vil ikke kunne lade sig gøre at fjerne de spormængder af giftstoffer,

som er og i al overskuelig fremtid stadig væk vil findes i det pågældende vand. Skaden er sket.

Netop derfor er det vigtigt, at man tager fat på forebyggelsesdelen og på forsigtighedsprincippet og siger: Vi skal simpelt hen forhindre, at der kommer ét milligram mere gift end højst nødvendigt på de landbrugsarealer, som også forsyner grundvandslagene, og derfor er det meget vigtigt, at vi går i brechen med et forebyggende forslag for at sikre, at der bliver så lidt pesticidanvendelse i dansk landbrug som overhovedet muligt.

Om diskussionen om, hvad der ellers bliver sprøjtet med i de private villahaver, vil jeg blot sige, at der for længst er indført store afgifter på sprøjtemidler og bekæmpelsesmidler til brug i private villahaver, og det har forbrugerne også levet med i mange år.

Jeg er sikker på, at landmændene godt kan leve med den ordning, der er skitseret her, og Det Radikale Venstre vil i hvert fald sørge for, at det hurtigt kommer igennem.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Nu var jeg venlig over for fru Elisabeth Arnold, for jeg ved, at hun også skal med et fly, men uvenlig over for Enhedslisten, fordi de trækker tiden lidt ud. Men fru Elisabeth Arnold nævnte, at der var masser af spor i grundvandet her i Danmark, og derfor vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold, om der er eksempler på, at boringer i Danmark er lukket på grund af pesticider, der stammer fra dansk landbrug.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Med risiko for at fremture i inhabiliteten, når jeg nu ikke har været på sprøjtekursus, så synes jeg, at hr. Aage Brusgaard, som var fremme med disse her offentligt ansatte, der gik rundt og sprøjtede med vandkande og alskens ting og sager med meget stor anvendelse af sprøjtemidler, burde tænke på, at provenuet af både dem, der bruges offentligt, og dem, der bruges privat – altså også dem, man bruger på jernbaneterræner osv. – tilbageføres alene til landbruget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Enhedslistens stilling til det her afspejler vores holdning til at bruge gift i produktionen, både i industrien og i landbruget: Lige så snart der findes et alternativ, så bør det efter vores opfattelse være sådan, at det ikke kan betale sig at produ-